

Ansa Haapala
Tyresö kommun**Kommuner om svårigheten med att beräkna kostnader vid införande av valfrihetssystem**

Hej Ansa!

Jag har gått igenom ett urval av de enkätsvar vi fått in under våra LOV-uppföljningar. När det gäller svårigheter att beräkna kostnader så har jag hittat följande kommentarer i materialet:

- Flera kommuner uppger att de tittar vi på ersättningsform och nivå. Man arbetar också med att sänka kommunens kostnader i egenregin och man vill därför vänta och se vad kostnaden kommer att landa på.
- Man har svårt att beräkna nyckeltal.
- Problem med att beräkna ersättningsmodell där samordningsvinster inte går förlorade
- Måste göra mer exakta beräkningar över de egna kostnaderna innan verksamheten kan konkurrensutsättas, det kan bero på att den egna verksamheten uppfattas vara effektivt alternativt väldigt dyr eller för komplicerad att beräkna kostnaderna för den egna verksamheten. Har man redan en kostnadseffektiv verksamhet i egen regi finns farhågor för att det kommer att bli dyrare när den konkurrensutsätts.
- Rädsla för kostnadsdrivande effekter om efterfrågan på tjänster ökar, hur få ett system som inte är kostnadsdrivande eller ineffektivt när antalet äldre ökar och förebyggande insatser måste vara en naturlig del för att senarelägga insatserna?
- Svårt att beräkna kostnad för egen administration, t ex koll av att rätt antal timmar inrapporteras och ersätts
- Eventuell risk för övertalighet i egen verksamhet som måste hanteras, kompliceras av att kommunen måste ha beredskap att träda in om privat utförare försvinner hastigt. Flera kommuner med LOV i drift upplever stora fluktuationer när det gäller hur många som väljer privata alternativ och att det är svårt att ändra den egna personalstyrkan efter det. Blir lätt att antal timvikarier ökar vilken ger dålig kontinuitet
- Kommuner med stor yta uttrycker farhågor över ökade reseersättningar, en kommun har löst det genom att lägga reseersättning separat

- För att skapa bra ersättningsformer inom exempelvis daglig verksamhet eller korttidsvistelse krävs ersättningsnivåer kopplade till omvårdnadsnivåer. Det är inte helt enkelt att hitta en bra balans som tar hänsyn till faktiska kostnader, är kostnadseffektiva för kommunen och samtidigt så intressanta att en reell valfrihet kan skapas för den enskilde.

Med vänlig hälsning

Thomas Malm
Utredare